

Plaatselijke vertrouwenspersonen in gemeenten van de Protestantse Kerk

1. Achtergrond en context

De Ontmoetingskerk in Krimpen aan de Lek kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad heeft daarvoor een beleid opgesteld waar het aanstellen van een vertrouwenspersoon onderdeel van uitmaakt.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. De vertrouwenspersoon kan bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen. Hij of zij*) kan aandacht vragen voor preventie van misbruik en is alert op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

**) Waar in het vervolg met "hij" wordt verwezen naar de vertrouwenspersoon kan ook "zij" gelezen worden.*

Er is één vertrouwenspersoon bij de Ontmoetingskerk in Krimpen aan de Lek. Hij volgt het meldprotocol, zie bijlage. Afhankelijk van de situatie kan hij verwijzen of de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Hij doet geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat hij niet aan waarheidsvinding doet, hij gaat niet zelf op onderzoek uit, hij is geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat, hij is geen aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. Hij staat naast het gemeentelid dat zich bij hem meldt en ondersteunt die persoon.

De vertrouwenspersoon is bekend met de Ontmoetingskerk in Krimpen aan de Lek, maar is geen onderdeel van de kring van taakdragers en kerkbestuur. Hij werkt in opdracht van, maar niet namens de kerkenraad. Hij kan onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

De kerkenraad benadert een geschikte kandidaat en vergoedt zo nodig de kosten van scholing. De vertrouwenspersoon werkt als vrijwilliger en ontvangt derhalve geen vergoeding voor zijn werkzaamheden. De kerkenraad benoemt de vertrouwenspersoon voor een periode van vier jaar, die verlengd kan worden bij wederzijds goedvinden. De vertrouwenspersoon tekent, net als de andere vrijwilligers met een gezag dragende taak, de geheimhoudingsverklaring van de Ontmoetingskerk.

2. Taken

Voorlichting en preventie

- Zichtbaar zijn in de gemeente.

Signaleren

- Alert zijn op signalen van mogelijk misbruik, zie meldprotocol.

Opvang en begeleiding

- Eerste aanspreekpunt en steun voor mensen uit de gemeente die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er in de gemeente gebeurt of waar ze zich zorgen over maken.
- Bij strafbare feiten de politie op de hoogte brengen wanneer melder daar niet toe in staat is of bij een levensbedreigende situatie.
- Meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden, zie meldprotocol.
- Op verzoek van en met instemming van de melder deze vertegenwoordigen.

Informereren en adviseren

- Melders en anderen adviseren over mogelijke vervoltrajecten.
- Zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via Stichting LANGZS).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling

- De mogelijkheid hebben tot het volgen van relevante cursussen, bijwonen van regionale intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten, na goedkeuring door de kerkenraad.
- Bijhouden van een persoonlijke registratie.
- Vanuit deze registratie jaarlijks rapporteren aan de kerkenraad waarbij omstandigheden en personen onherkenbaar zijn, de rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.

3. Profiel van de vertrouwenspersoon

Kennis en vaardigheden

- HBO of WO werk- en denkniveau.
- Professionele gespreksvaardigheden.
- In staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek.¹
- In staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen.
- Communicatief vaardig.
- Kennis van de problematiek van machtsmisbruik .
- Kennis van de sociale kaart, waaronder SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie.
- Kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken

- Integere en evenwichtige persoonlijkheid.
- Luisterende en respectvolle houding.
- Empathisch vermogen.
- Betrouwbaar.
- Onbevooroordeeld, open en neutraal.
- Inzicht in eigen handelen en reflectief.
- Kan flexibel inspelen op wisselende situaties.
- Grenzen kunnen stellen aan wat een ander mag verwachten en verwachtingen kunnen managen.
- Lid van de Protestantse Kerk in Nederland.

¹ *Afweging bij conflict van plichten: U moet de geheimhouding niet al doorbreken als een van de criteria van toepassing is, maar pas als ze allemaal van toepassing zijn:*

- *U heeft alles gedaan om toestemming van betrokkene te krijgen dan wel u bent ervan overtuigd;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat het vragen van toestemming schadelijk is;*

- *U weet voor betrokkene of voor derden geen andere weg om tot een oplossing te komen dan door het doorbreken van de geheimhouding;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat geheimhouding voor betrokkene(n) of derden aanwijsbare en ernstige schade of gevaar oplevert;*

- *U bent er vrijwel zeker van dat het doorbreken van de geheimhouding de schade aan betrokkene(n) dan wel aan derden voorkomt of beperkt;*

- *U doorbreekt de geheimhouding slechts zover als nodig is om het gevaar af te wenden of de schade te voorkomen;*

- *U komt in gewetensnood als u de geheimhouding handhaaft.*